

До спеціалізованої вченої ради  
ДФ 70.895.059 у Хмельницькому  
університеті управління та права  
імені Леоніда Юзькова

## **РЕЦЕНЗІЯ**

**кандидата юридичних наук, доцента**

**ГАВРІКА Романа Олександровича на дисертацію**

**ВЖЕШНЕВСЬКОЇ Оксани Миколаївни на тему «Адміністративно-правові засади забезпечення цифровізації діяльності органів публічної адміністрації в Україні», подану на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»**

**Актуальність обраної теми дисертації.** Дисертаційне дослідження є актуальним зважаючи на стрімке впровадження цифрових технологій у сферу публічного управління та адміністрування в Україні, що потребує переосмислення ролі адміністративного права як регулятора цих процесів. Особливої значущості тема набуває в умовах воєнного стану, коли цифрова інфраструктура зазнає руйнувань, а органи публічної адміністрації стикаються з новими викликами – від кібератак до необхідності швидкого відновлення електронних сервісів у постраждалих регіонах. Цифровізація створює як можливості для підвищення ефективності публічного управління в кризових умовах, так і додаткові ризики, пов'язані з інформаційною безпекою та захистом персональних даних.

Стратегія цифрового розвитку інноваційної діяльності України до 2030 року визначає цифровізацію публічного адміністрування ключовим елементом розвитку держави. Подолання цифрової нерівності між різними регіонами, відбудова пошкодженої інфраструктури та розвиток цифрової економіки неможливі без належного правового забезпечення. Сучасне публічне адміністрування базується на електронній взаємодії між владою та громадянами, використанні цифрових технологій, роботі з великими даними та хмарними сервісами. Проте традиційні правові інструменти часто не відповідають новим реаліям, створюючи правові прогалини у сфері обігу цифрової інформації. Поєднання цифрових технологій і традиційних механізмів публічного адміністрування сприяє оптимізації витрат, підвищенню прозорості та зниженню корупційних ризиків, але лише за умови стандартизації адміністративно-правового забезпечення, чіткого визначення функцій органів влади та належної синхронізації електронних реєстрів і баз даних.

Варто зазначити, що питання адміністративно-правових засад цифровізації в діяльності органів публічної адміністрації залишається недостатньо

дослідженням у науці адміністративного права. Більшість наукових праць зосереджена на цифровізації окремих сфер публічного адміністрування або наукові розвідки мали місце до повномасштабного вторгнення. Зокрема, в нових умовах потребують ґрунтовного дослідження питання правової природи цифровізації публічного адміністрування, систематизації повноважень органів влади у цій сфері, визначення ефективних адміністративно-правових засобів регулювання цифрових трансформацій.

З огляду на вказані аргументи є всі підстави погодитися із вибором теми дисертації як безумовно актуальної як для науки адміністративного права, так і для правозастосовчої практики.

**Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.** Тема дисертаційного дослідження виконана відповідно до наукової теми Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова «Управлінські та правові засади забезпечення сталого розвитку України як європейської держави» (номер державної реєстрації 0108U008927), наукової теми кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова «Правові засади організації та здійснення публічної влади» (номер державної реєстрації 0123U102955).

**Ступінь обґрунтованості положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність і новизна, повнота їх викладу в опублікованих працях.** Аналіз рецензованих анотації, тексту дисертації та змісту публікацій Вжешневської Оксани Миколаївни дозволяє зробити висновок про наукову обґрунтованість та достовірність наукових результатів, які були отримані в результаті дисертаційного дослідження. Усі положення, висновки та рекомендації дисертаційної роботи є достатньо обґрунтованими та базуються на теоретичних положеннях, нормативно-правовій базі і статистичних даних.

Результати дослідження відповідають поставленій меті та завданням. Підтверджено вміння дисертантки обирати відповідні методи наукового пізнання та релевантно їх застосовувати. Авторкою використано комплекс загальнонаукових і спеціально-юридичних методів наукового пізнання, зокрема, діалектичний метод пізнання, метод системного аналізу, аналізу та синтезу, історико-правовий, порівняльно-правовий, формально-юридичний методи дослідження.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дисертаційна робота є одним із перших досліджень, у якому за допомогою використання сучасних методів наукового пізнання, аналізу зарубіжного й національного законодавства та практики його застосування визначено зміст та особливості адміністративно-правових засад цифровізації в діяльності органів публічної адміністрації в Україні, визначено напрями вдосконалення такого законодавства. Вперше визначено умови цифровізації як правової категорії; систематизовано повноваження Міністерства цифрової трансформації України та запропоновано

їх оптимізацію шляхом делегування низки сервісних повноважень зі створення та обслуговування державних електронних реєстрів до відповідних служб за сферою використання відповідного реєстру або саморегульованих організацій; організаційно-господарських повноважень - до Міністерства економіки України; запропоновано впровадити інституцію параюристів. Удосконалено визначення цифровізації у сфері публічного адміністрування, повноваження Кабінету Міністрів України у сфері цифровізації публічного адміністрування, законодавчо визначені вимоги до рівня професійної компетентності державних службовців шляхом включення до таких вимог підвищення рівня професійної компетентності у сфері застосування новітніх цифрових технологій; визначення адміністративно-правових засобів впровадження цифровізації у сферу публічного адміністрування. Набули подальшого розвитку положення щодо класифікації суб'єктів забезпечення цифровізації публічного адміністрування на дві групи: суб'єкти загальної та спеціальної компетенції, виокремлення учасників відносин у сфері цифровізації; міжнародного співробітництва у сфері впровадження Національної програми інформатизації; удосконалення законодавства у сфері забезпечення цифровізації в діяльності органів публічної адміністрації.

Дослідження Вжешневської Оксани Миколаївни, окрім наукового значення, має й практичну цінність. Так, до тексту дисертаційної роботи додано Довідку про впровадження результатів дисертаційного дослідження здобувачки у практичну діяльність Міністерства цифрової трансформації України та Акт про впровадження результатів дисертаційного дослідження у навчальний процес Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

Результати дослідження відображено в трьох наукових статтях, опублікованих в наукових фахових виданнях, визнаних МОН України, та чотирьох тезах доповідей, опублікованих на науково-практичних конференціях. Зміст даних наукових публікацій дозволяє сказати, що авторкою у повній мірі розкрито основний зміст дисертації та обґрунтовано отримані наукові результати відповідно до мети (поставленого завдання) та висновків.

**Оцінка змісту дисертації, її завершеності в цілому.** Представлені до рецензування дисертація та анотація відповідають вимогам, визначеним постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» від 12 січня 2017 року № 40.

Анотація дисертаційного дослідження викладена українською та англійською мовами, що відповідає вище зазначеній постанові Кабінету Міністрів України та представляє найвагоміші результати дослідження з означенням їхньої новизни та практичної цінності.

Вступ містить всі складові, рекомендовані чинним законодавством України, зокрема: обґрунтування актуальності теми та проблематики дисертації; значення зв'язку роботи з науковими програмами, темами; формулювання мети, завдань дослідження; визначення об'єкту, предмету та методів дослідження;

визначення науково-теоретичного підґрунтя для написання дисертації та нормативну базу наукового дослідження; окреслення практичного значення висновків та положень дисертації; перелік наукових конференцій, де були апробовані основні положення роботи; надання відомостей щодо публікацій здобувача за матеріалами дисертації.

Висновки сформульовані дисертанткою чітко і у повній мірі розкривають поставлені у роботі завдання дослідження.

Узагальнюючи викладене, можна зробити висновок про те, що дисертація Вжешневської Оксани Миколаївни є самостійним і завершеним дисертаційним дослідженням, в якому піднята та описана проблематика адміністративно-правових засад забезпечення цифровізації діяльності органів публічної адміністрації в Україні. Положення та висновки дисертації є змістовними та обґрунтованими.

**Оцінка відсутності / наявності порушення академічної доброчесності.** Ознайомившись з дисертацією Вжешневської Оксани Миколаївни на тему «Адміністративно-правові засади забезпечення цифровізації діяльності органів публічної адміністрації в Україні», зазначимо, що порушень академічної недоброчесності у дисертації не виявлено. Всі запозичення у роботі оформлені відповідно до встановлених вимог з чітким посиланням на першоджерело. Весь текст оформлено належним чином, а сама дисертація є самостійною та оригінальною науковою роботою.

**Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації.** В цілому позитивно оцінюючи дисертаційне дослідження Вжешневської Оксани Миколаївни на тему «Адміністративно-правові засади забезпечення цифровізації діяльності органів публічної адміністрації в Україні», слід вказати на окремі дискусійні моменти, зокрема:

1. У висновках авторка обґрунтовує необхідність доповнення Закону України «Про Національну програму інформатизації» та розробки Концепції цифровізації публічного управління, однак не встановлює співвідношення між цими нормативними актами. Залишається незрозумілим, як запропоновані зміни до Закону будуть узгоджуватися з положеннями Концепції, і яким чином уникнути дублювання правових норм, на усунення якого, власне, і спрямовані ці пропозиції. Доцільно було б уточнити ієрархію зазначених нормативних актів та механізми їх взаємодії.

2. Дисертантка пропонує перерозподіл повноважень Мінцифри України шляхом делегування сервісних повноважень до інших служб та організацій, проте не визначає критеріїв такого делегування та не конкретизує, які саме реєстри і за якими принципами мають бути передані. Також не розкрито механізми співпраці та координації між Мінцифри та суб'єктами, яким делегуються повноваження, що може призвести до фрагментації та неузгодженості в управлінні електронними реєстрами. Це особливо важливо з

огляду на потребу синхронізації електронних реєстрів, зазначену в запропонованих повноваженнях Кабінету Міністрів України.

Разом з тим, вказані вище зауваження та дискусійні питання не є принциповими, тому не знижують наукової цінності дослідження та його практичне значення та не впливають на загальне позитивне враження від роботи Вжешневської Оксани Миколаївни.

#### **Загальний висновок.**

Дисертаційне дослідження **Оксани Миколаївни ВЖЕШНЕВСЬКОЇ** на тему «**Адміністративно-правові засади забезпечення цифровізації діяльності органів публічної адміністрації в Україні**», відповідає вимогам, встановленим Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 квітня 2019 року № 283, від 19 травня 2023 року № 502, від 3 травня 2024 року № 507), пунктам 6, 7, 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, є завершеною самостійною науково-дослідною роботою, в якій вирішено важливе завдання для правничої науки з удосконалення адміністративно-правових засад забезпечення цифровізації діяльності органів публічної адміністрації в Україні, а його авторка – **Оксана Миколаївна ВЖЕШНЕВСЬКА** заслуговує на присудження їй освітньо-наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

#### **Рецензент:**

**кандидат юридичних наук, доцент,  
професор кафедри конституційного,  
адміністративного та фінансового права  
Хмельницького університету управління та права  
імені Леоніда Юзькова**

**Роман ГАВРІК**